

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Quæstio II. De Custodibus Angelis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

OBJICITUR 1. Illis bonis operibus prælucere debuisset fides, hæc autem repugnat cum visione.

RESPONDET Martinon, quod tali merito non prælucet fides: hæc enim non stat cum visione: sed quod prælucet alia cognitio evidens, qualem Christus habuit, quando merebatur. Additque Arriaga, non constare quòd Angelinon habuerint de facto cognitionem supernaturalem, præter fidem. Deinde licet eo casu non potuerint mereri beatitudinem actu fidei ejusdem speciei circa essentiam Dei, & personas, potuerunt tamen mereri fide, circa alias veritates: Suppono enim, quod alius speciei fides, possit dari in Beatis.

OBJICITUR 2. Ad meritum requiritur libertas: libertas dicit potentiam ad peccandum: hanc autem potentiam excludit visio: Ergo excludit etiam libertatem: Ergo etiam potentiam ad merendum.

RESPONDET Martinon tale meritum non potuisse proficisci à voluntate, cum potestate: libera ad operandum: voluntas enim non est libera ad peccandum, eo instanti, quo exstinguitur libertas ad peccandum: quod enim exstinguitur, non est eo instanti, quo exstinguitur: jam autem visione exstinguitur libertas ad peccandum. Sed Arriaga aliter respondet, docetque non nisi pro sequenti instanti à visione tolli libertatem ad peccandum. Nec probat Minorum Martinon, immeritoque supponit quòd ita se habeat visio ad non peccandum, sicut habere videndi facultatem cum esse cæco: quia esse cæcum est mera privatio: Jam autem in visione non esse liberum ad peccandum, non est mera negatio. *Hinc aliter*

RESPONDETUR Argumento, supponendo ex alibi dictis, peccatum & visionem de potentia absolutâ stare secum posse, licet non esset tunc in illa visione formalitas status omni miseria carentis; magna enim miseria est, posse in peccatum prolabi. Consequenter ex hoc principio dicitur, posse de absolutâ potentia stare meritum cum visione; quia etiam stare potest peccatum. Deinde, quamvis libertas ad peccandum non staret cum visione, posset tamen dari de facto libertas sufficiens ad meritum: quia Christo non est data libertas ad peccandum & non peccandum, & tamen data est libertas ad merendum. Immo de facto habent libertatem ad hoc potius, quàm illud honestum volendum: Cur ergo hac libertate uti non potuissent, Deo illam acceptante, in meritum.

Inquit Martinon: An posset Deus cum aliquo pacisci, ut eodem instanti, quo actum charitatis eliceret, gratiam ipsi infunderet: ipsum in eadem perpetuò confirmando, ita ut eâ suppositione factâ, non possit ille nec pro eo instanti, nec imposterum peccare. Nunquid hæc im-

potentia non esset effectus voluntatis liberè non peccantis, sed amantis, cum posset non amare.

RESPONDETQUE Mart. id non posse fieri. Rationemque dat, quia & haberet tunc libertatem peccandi & non peccandi, & non haberet: haberet quidem quia liberè amaret: non haberet autem, quia haberet confirmationem in gratia, quæ hanc libertatem aufert. De confirmatis in gratia consulantur dicta in prima parte Dis. 5. n. 212.

QUÆSTIO II.

De Custodibus Angelis.

Angelum habere denominationem Custodis, est moralitas quædam; non est enim quid phyice superadditum, licet rationem Custodis exerceat per multas actiones physicas. Ad eum planè modum quo Regalitas moralis est, licet multis actionibus physicis exerceatur.

Nihil hinc Scholasticè discutiendum erit. Aliqua ad eruditionem Theologicam perstringenda, addendaque iis quæ supra erant annotata d. 1. q. 4. Fusior hujus rei tractatio petatur ab aliis ut à Suar. L. 6. à c. 17. Vasq. d. 244. Arriaga d. 22. f. 8. Tannero d. 5. q. 6. d. 8. Martinon d. 43. f. 10.

Deus visibilem hunc mundum per Angelos administrat, ita S. Thom. 3. contra gentes c. 28. Quamvis enim omnium habeat providentiam inquit Suar. nihilominus executionem hujus providentiæ, quam gubernationem vocamus, non vult solus immediatè efficere; volens creaturis non tantum esse, sed aliquibus etiam vim gubernandi communicare: hoc significavit Aug. Lib. 83. quæst. q. 79. *Vnaqueque inquit, res visibilis in hoc mundo habet potestatem Angelicam sibi præpositam.*

Quòd homines viatores habeant Angelos custodes de fide est, inquit Suar. n. 6. Fundatur in illo psalmi: *Quoniam Angelis suis mandavit de re.* Et licet hunc Ps. specialiter de Christo exponat Aug. Beda. Ambros. Universaliter tamen de Justis illum intelligunt Basil. Theod. Bern. Hier. Chrys. Ansel. S. Thomas, quod etiam ipsum initium psalmi ostendit universaliter enuntians; *Qui habitat in adjutorio &c.* Eundem articulum probat illud Matth. 18. *Videntes contemnat unum ex pusillis istis.*

Sed habentné singuli suos, ita ut hoc sit de Fide? Affirmat Suar. Mol. Tann. non esse de Fide: Sed tamen docent negari non posse sine ingenti temeritate, ac ferè errore. Probantque Auctoritate Basil. Bedæ. Isid. Bern. Anselmi. Nissenii. Chrys. Theod. Justini, Athan. Eusebii. Clementis Alex. Orig. in particulari citatur Locus Hier. in prædicta verba Matth. 18. ex quo loco colligit, magnam esse dignitatem animarum, ut unaquæque ab ortu nativitatis habeat in custodia sui Angelum delegatum.

Custo-

Custoditne unus Angelus plures homines? De hoc dixi aliàs. Annoto locum Anastasii, Nisieni q. 61. in Script. *Prins inquit pro numero Continuerant Angeli, nunc etiam non pro numero Continuum sed pro fidelium.* Ubi videtur duo innuere. Olim Angelum plures homines custodisse. Deinde nonnisi fidelibus sigillatim eos dari. Quod successivè unus plures custodiat docuit Magister, ante illum Justinus in ultimo qq. lib. 40. Dubiumq; putat Arriaga n. 46. Sed oppositum dicit probabilius Suar. cum communi. Facile tamen conveniunt, quod unus simul plures non custodiat: quia aliàs deberet esse in pluribus locis, si unus ex clientibus sit Polonus, alter Chinenis. Si supponatur non habere tam magnam locabilitatis spheram, sed si hæc illi concedatur, convinci intentum non poterit. Aliqui inclinante Origene solis prædestinatis tribuerunt Angelos. Alii nonnisi iustis illos tribuunt, sive salvandi, sive damnandi sint. Talis fuit Dydimus, Evagrius, significatq; Basil. Hilarius, Chrys. Cyrillus, Origenes. Sed omnibus etiam non Baptisatis dari eosdem, imò dandum à Antichristo docet S. Thom. q. 113. a. 4. ad 3. Licet Altifiodorensis neget Custodem Antichristo. Ratio communis persuasionis: Nam etiam infideles non distinguuntur auxiliis Dei sufficientibus, neque providentiâ ad sufficientiâ pertinente: sub quâ custodiâ Angelorum comprehenditur inquit Suarez. Patres autem qui reperitur asserentes ab Angelis deferi peccatores: hoc tantum significant, quod exercitium specialis custodiæ interdum remittant. Licet S. Thomas ut dictum sup. non tribuat Angelos infanti, nisi extra uterum exeunti, Oppositum nihilominus sentit Anselmus in Elucid. Inaqueque, inquit, *anima dum in corpus immittitur, Angelo committitur.* Anselmo consentiendum esse probabiliter iudicat Suar. Arriaga n. 51. Ratio, quia etiam in utero incipit jam esse viator.

Habueruntne Adam & Eva ante peccatum Angelorum custodiam? Negat. Gregor. Nisicenus L. de vita Moyfi. *Verus sermo ad nos usque ascendit quo creditur posteaquam in peccatum natura nostra prolapsa est non omnino à clementia Divinæ neglectam, sed aliquem Angelum adminiculum cuiusque constitutum esse.* Oppositum sentit S. Th. quia sicubi illic indigebant Angelo, indigebant etiam in illo statu peculiari protectione.

Quod Christus non habuerit proprium Angelum custodem, docet S. Th. Bonav. Altifiodor. Alenf. habuisse tamen multos, quibus ut ministris utebatur: quod significat etiam ascensus & descensus Angelorum supra Christum: Item, quod dicantur venisse ad ministrandum eiisdemque sentiunt Cyrillus & Chrys. De beatissima Virgine consentiunt omnes, quod habuerit Custodem, de quo non esse dubitandum dicit Suar. c. 17. n. 21. citans Bern. Ep. 77. Rationemque disparitatis hanc dat, quia de Chri-

sto Domino est alia ratio propter absolutam peccandi impotentiam, & propter summam suæ voluntatis potestatem cum perfectissima omnium rerum & occasionum seu futurorum eventuum præscientia.

Ut verum tamen fatear, sunt in oppositum congruentiæ, quæ plures illi Angelos attribuit sine ulla specialitate custodiæ, sed obsequii & conversationis.

Prima Congruentia est ab Auctoritate. Testatus enim in Matth. 18. q. 60. docet, Virginem beatissimam duplicem Angelum habuisse, unum tanquam privatam personam, & alium tanquam Matrem Dei. Sed additum ejusdem Doctrinæ non placet, quod scilicet illum secundum habuerit nonnisi eo usque quo exercuit officium Matris: Sed moralitas Matris semper in illa mansit; consequenter & adfuit titulo illo alter Angelus. Arriaga cit. n. 53. favet. De beatissima Virgine, inquit, est meo iudicio certum habuisse multos, cum quibus familiariter ageret. Adscribo alias Auctoritates, quas ad hoc institutum ponit Christoph. de Vega noster in Theol. Mariana nostram sententiam defendens n. 15. Ex quibus est Franc. Maro. cit. à Pelbarto tom. 2. aurei Rosar. verbo Angelus, Negans B. V. Angelum Custodem habuisse, indicatque Odon Cameracensis in Exposit. Canticorum, ubi ait: Custode Spiritu S. sine omni culpa vixit Deipara: indicantque locutiones Patrum plures illi Angelos in obsequium tribuentes. Sicut Georgius Nicomedensis? Orat. de Oblatione Deiparæ: *Oportebat non unum solum in servare Angelum, sed decies millia eam stipare.* Dion. Carthus. in Cant. art. 12. *Hanc igitur cultissimam omnium creaturarum statim ut in utero Matris sue concepta est Deus Trinitas Angelis sanctis custodiendam commisit.* Bern. in Serm. qui inscribitur Laus Mariæ. *Sed & innumerabilem, inquit, beatorum spirituum militiam ad ministerium tantæ Principis delegatam nullatenus ambigimus.* Fulbertus Carnotensis Serm. de Virg. Nat. *quanta putamus provisio Angelorum &c. nulli profecto dubium est quod circa eam etiam tunc omnis frequentia celestium agminum invigilabat: utpote quam supra se exaltandam minime ambigebant.*

Damasc. Orat. I. de Nat. Mariæ. *Nunc autem celestium virtutum copiosissimum agmen habet Ecclesia Dei genitricem nobiscum laudantium, miraculorum abyssum, illam quæ non ministrum Angelum accepit, sed illum magni consilii Angelum.* Bernardus, alique qui in oppositum citantur, eo sensu possunt accipi, quod scilicet habuerit aliquem Angelum cum quo specialiter communicaret: eum appellat prædictus Vega munus famuli à secretis obeuntem.

2. Congruentia est, quia cogitabilis est aliquis specialissimus status gratiæ in quo non egeret purus homo specialis Angeli custodiæ, qui status dignus quidem esset, & excellens, sed non

superans statum Matris Dei: Ergo de Matre Dei idem dicendum.

3. Congruentia, quia Custodia est actus majoritatis & præsidentiae cujusdam supra clientem: jam autem majoritas hæc excepta dignitate entitativa, quæ etiam naturam humanam Christi superant Angeli, nulli Angelo respectu Beatissimæ tribui debet; præcipue supposita sententiæ quæ docet in instanti Conceptionis plus graduum gratiæ illam habuisse, quam quivis SS. Angelorum.

4. Congruentia, quia pia est sententiæ, quæ tribuit Beatissimæ titulo Maternitatis dominium in omnes res creatas: hinc congruebat, ne ex cliente redderetur domina, & ex subdita Princeps.

5. Congruentia, quia in oppositum Ratio non concludit. Concedo quidem non fuisse tantam incapacitatem peccandi in Matre Dei, quantam in Christo; nihilominus erat tanta, quæ non apparet, cur indigeret speciali custodia. Concedo quod non habuerit suæ voluntatis potestatem supremam; habuit tamen magnam, & cur non talem quæ non indigeret speciali custode? Concedo non habuisse illam præscientiam omnium eventuum & occasionum; habuit tamen magnam naturalem & supernaturalem prudentiam, providentiamque Dei circa se, obsequiumque Angelorum. Hæc sine præjudicio aliorum.

Quod Regna habeant suos Custodes dixi supra. Sed Suar. tribuit etiam specialem Angelum exercitibus præsertim fidelium, & qui causam Dei agunt. Unde & Script. meminit Josue 5. Principis exercitus Domini. Daricosdem singulis. Episcopatibus docet Origenes, Hier. Aug. allegaturque locus Apoc. 3. de Angelo v. g. Smyrnæ & c. Nazian. Hilar. Isid. Beda speciales Angelos tribuunt civitatibus & Ecclesiis, & Tann. etiam Communitatibus n. 27. putatque de hoc non esse dubitandum Suarez. Pontificibus, Regibus, Prælatibus, Principibus tribuit Suar. specialem Angelum; ita ut sit inferior secundum quod ille est privata persona, superior in quantum est publica. Colligiturque id, ex illo Actor. de Ang. Petri. Sed Arriaga dicit pium esse id credere, sed non necessarium.

Quod ex quacunque Hierarchia Angelorum saltem extraordinariè ad homines externa missione mittantur, censet Alensis, Scot. Durand. Argent. Gabr. Molina. Valent. Fundaturque in illo ad Hebr. *omnes sunt administratores Spiritus*. Alii hoc tribuunt non nisi Angelis cum S. Thom. Cajet. Albert. Bonav. Richardo, Egidio, Capreolo innitentibus Auctoritati Dion. & Gregorii docentium superiora agmina ab infimis nunquam recedere.

Finitur Custodia morte: oppositum sentit Just. apud Suarez & Tan. probabileque vide-

tur iisdem quod in purgatorio non deferant, & ad Cælum deducant; quod ex Patribus probat Suarez l. 9. c. 19.

QUÆSTIO III.

De Peccatis Angelorum.

PRÆMITTO I. An potuerint Angeli creari im-peccabiles essentialiter. pendet ex hoc principio: An implicet talis creatura; de qua quaestione ex accidenti quidem, sufficienter tamen informant ea, quæ dicta sunt de supernaturalitate Visionis.

Sed quæritur in super posset ex occasione ab Arriaga data hic d. 27. n. 5. An sit possibilis creatura naturæ suæ determinata ad malum moraliter: consequenter: An possit fieri talis Angelus? Sed Negativa tenenda est. Ratio est, quia & esset essentialiter determinata illa creatura ad amandum non nisi malum moraliter, & non esset determinata: esset quidem ut supponitur, non esset autem, quia vel esset determinata ad amandum malum moraliter, vel sub formalitate mali moraliter, vel sub formalitate boni moraliter inclusi in malo moraliter: neutrum dici potest in hac sententiæ. Non primum, quia implicat, ut voluntas, amet malum quæ tale. Et sicut impossibile est alias potentias ferri extra suum objectum, ad quod tendere nata sunt: sic nec erit possibile, ut cum nata sit tendere in bonum voluntas, tendat, & non in bonum. Quod si tendat in illud malum moraliter sub formalitate boni: Ergo & erit essentialiter determinata ad sequendum malum moraliter, & non erit, ut supponitur: non erit autem, quia bonum sub ratione boni, non est malum moraliter: in multis enim reperitur ratio boni, ubi non reperitur ratio mali moraliter. Et sicut quamvis gustabile sit tactile: quia tamen gustus non fertur in tactile quæ tale, sed in gustabile, sit ut gustus non dicatur determinatus essentialiter ad tactile, sed ad gustabile. Ergo etiam dicendum erit, quod illa potentia non sit determinata essentialiter ad malum moraliter, sed potius ad bonum, respectu cuius, materialiter se habet ratio mali moralis. Tum, quia si tendit in malum moraliter sub ratione boni, si hanc rationem reperiat in aliquo honesto moraliter, adhuc illam rationem appetet; quia etiam in illo objecto, inveniet suum formale. Tum, quia nullum est malum morale ejusmodi, quod determinet sibi tale delectabile, vel tale utile, ut illud delectabile vel utile, non possit reperiri in aliquo honesto, ut reflexio doccebit: Ergo poterit etiam honeste sequi illud voluntas.

RESPONDET Arriaga, quod illud malum moraliter non sit quidem futurum tanquam specificativum motivum, sit tamen futurum, tanquam conditio sine qua non.

CON.